

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 129/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedené pod sp. zn. Rvp 13644/2012 a sp. zn. Rvp 13646/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16 Er 260/2005 z 2. apríla 2012 a sp. zn. 16 Er 1176/2004 z 29. marca 2012 a vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16 CoE 81/2012 z 13. augusta 2012 a sp. zn. 19 CoE 163/2012 zo 7. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13644/2012 a sp. zn. Rvp 13646/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13644/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. novembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 13644/2012 a sp. zn. Rvp 13646/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 Er 260/2005 z 2. apríla 2012 a sp. zn. 16 Er 1176/2004 z 29. marca 2012 a vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 CoE 81/2012 z 13. augusta 2012 a sp. zn. 19 CoE 163/2012 zo 7. augusta 2012.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere sťažovateľka

poskytla dlžníkom úvery, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli dlžníci povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Na zabezpečenie úveru dlžníci priamo v úverovej zmluve splnomocnili tam sťažovateľkou menovite uvedenú tretiu osobu (ďalej len „splnomocnenec“), ktorá v prípade, ak dlžníci svoje povinnosti z úverových zmlúv nesplnia, mala oprávnenie podpísať v mene dlžníkov notárske zápisnice o uznaní dlhu dlžníkmi, ktoré mali mať povahu exekučného titulu.

Z dôvodu, že dlžníci svoje záväzky vyplývajúce im z predmetných úverových zmlúv dobrovoľne neplnili, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené sťažovateľka na podklade uvedených exekučných titulov (notárskych zápisníc) iniciovala začatie exekučných konaní, na základe čoho okresný súd poveril sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora ich vykonaním, avšak po vydaní poverení pre súdneho exekútora okresný súd napádanými uzneseniami sp. zn. 16 Er 260/2005 z 2. apríla 2012 a sp. zn. 16 Er 1176/2004 z 29. marca 2012 tieto exekučné konania vyhlásil za neprípustné a zastavil ich.

V dôsledku odvolania sa sťažovateľky proti označeným rozhodnutiam okresného súdu krajský súd tieto uzneseniami sp. zn. 16 CoE 81/2012 z 13. augusta 2012 a sp. zn. 19 CoE 163/2012 zo 7. augusta 2012 ako vecne správne potvrdil.

V sťažnostiach podaných ústavnému súdu sťažovateľka v obširnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva a práva zaručené v ústave, dohovore a dodatkovom protokole, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatých a prebiehajúcich exekučných konaní, na vykonanie ktorých okresný súd už raz udelil súdnemu exekútorovi poverenia, došlo k prekročeniu právomoci okresného súdu ako súdu exekučného, v kompetencii ktorého podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Podľa sťažovateľky okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodol o neprípustnosti exekúcií a o ich zastavení, čím mal sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že toto rozhodnutie v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnilo jej právne

postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce k dispozícii exekučné tituly, a to notárske zápisnice, avšak tieto sú nevykonateľné. Uvedené pochybenie okresného súdu podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta, že tak okresný súd, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávania aj napriek tomu, že im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že obidva sudy veci nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady“), pretože sa podľa sťažovateľky žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo udelenie splnomocnenia dlžníkmi tretej osobe v úverových zmluvách na spísanie notárskej zápisnice o uznaní dlhu považovali tieto sudy za neprijateľnú podmienku, a v tomto smere podľa sťažovateľky sudy nerešpektovali ani jej návrh na prerušenie konaní na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podanie výkladu pojmu „*nekalá zmluvná podmienka*“ v kontexte danej veci.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napádanými postupmi a uzneseniami tak okresného súdu, ako aj krajského súdu došlo k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom a dodatkovým protokolom, a aby tieto uznesenia zrušil a veci vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka zároveň požadovala priznať jej primerané finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

Okrem toho sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd vydal aj dočasné opatrenie, ktorým by odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, tak odvolávajúc sa na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13644/2012 a sp. zn. Rvp 13646/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom postupmi a uzneseniami okresného súdu sp. zn. 16 Er 260/2005 z 2. apríla 2012 a sp. zn. 16 Er 1176/2004 z 29. marca 2012, ako aj postupmi a uzneseniami krajského súdu sp. zn. 16 CoE 81/2012 z 13. augusta 2012 a sp. zn. 19 CoE 163/2012 zo 7. augusta 2012.

1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutiami okresného súdu

Ústavný súd v súvislosti s napádanými rozhodnutiami a postupmi okresného súdu v prvom rade poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), podľa ktorého môže

ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania napádaných uznesení okresného súdu sp. zn. 16 Er 260/2005 z 2. apríla 2012 a sp. zn. 16 Er 1176/2004 z 29. marca 2012, a to podaním riadnych opravných prostriedkov (odvolaní), ktoré napokon, ako to vyplýva zo samotných sťažností, sťažovateľka aj využila a na základe ktorých sa krajský súd ako súd odvolací v odvolacích konaniach vedených pod sp. zn. 16 CoE 81/2012 a sp. zn. 19 CoE 163/2012 v podstate vysporadúval s identickými námietkami proti rozhodnutiam okresného súdu, aké sťažovateľka uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v týchto častiach už po ich predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na ich prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutiami krajského súdu

Pokiaľ ide o porušenie práv postupmi a rozhodnutiami krajského súdu, námietky sťažovateľky možno sumarizovať do štyroch základných východiskových rovín. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že (2.1) krajský súd nenapravil pochybenie okresného súdu, ktorý ako exekučný súd podľa sťažovateľky nad rámec svojich kompetencií vecne preskúmaval exekučné tituly potom, čo už raz tieto preskúmal pri vydávaní poverení exekútorovi na vykonanie exekúcií. Okrem tohto sťažovateľka namieta, že (2.2) krajský súd nenapravil pochybenie okresného súdu, ktorý pri vecnom prieskume exekučných titulov (notárske zápisnice) aplikoval smernicu Rady, ktorá podľa sťažovateľky nie je prameňom práva, okrem tohto sťažovateľka namieta, že (2.3) krajský súd a pred ním okresný súd hoci

mali, neprerušili exekučné konania na účely podania výkladu označenej smernice Rady a nepredložili Súdnemu dvoru na posúdenie prejudiciálnu otázku – prečo splnomocnenie udelené v zmluve o úvere, ktorým dlžník splnomocní tretiu osobu na uznanie dlhu v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napokon sťažovateľka namieta (2.4), že tak krajský súd, ako aj okresný súd nenariadili vo veciach pojednávanie tak, ako im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, čím mali sťažovateľke odňať právo konať pred súdom.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky (2.1 – 2.4) ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností dospel k záveru, že sťažovateľkou použitá argumentácia je v podstate identická s právnou argumentáciou uvedenou v stovkách jej predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal a ktoré ako zjavne neopodstatnené odmietol.

Ústavný súd preto aj aktuálne sťažnosti v týchto častiach považuje za zjavne neopodstatnené, pritom s odôvodnením svojho záveru odkazuje na uznesenie sp. zn. II. ÚS 62/2013 z 30. januára 2013, a to aj vzhľadom na v ňom uvedené poučenie sťažovateľky, v zmysle ktorého jej ústavný súd dal na vedomie, že v prípade opakujúcich sa sťažností založených na tých istých skutkových a právnych okolnostiach, ústavný súd rozhodne bez odôvodnenia iba s poukazom na svoje v týchto okolnostiach v odôvodnení zhodné rozhodnutie.

S prihliadnutím na totožnosť tak osoby sťažovateľky, ako aj totožnosť použitej právnej argumentácie a skutkových okolností, ktoré boli podstatné pre závery všeobecných súdov, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na sťažovateľkinu znalosť dôvodov odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a sťažovateľkou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pre obrátenie sa na tento medzinárodný súdny orgán nie je nevyhnutným predpokladom vyčerpanie právnych

prostriedkov nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa by sa tieto právne prostriedky z materiálneho hľadiska javili v obdobných prípadoch ako neefektívne. Preto sa podľa ústavného súdu vynára otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keď sa na ústavný súd opakovane obracia so sťažnosťami, ktoré sú vo svojej materiálnej podstate rovnaké a v tejto súvislosti pre sťažovateľku s ich predvídateľným posúdením ústavným súdom.

V kontexte s už uvedeným ústavný súd dodáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahľucuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom, vzhľadom na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období, alebo z dôvodu namietania neexistujúcich porušení základných práv a slobôd, úspešné a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah (napr. I. ÚS 3/2013).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľky dospel k záveru, že medzi napadnutými postupmi a uzneseniami krajského súdu a obsahom základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie, a preto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

Súčasne ústavný súd dáva sťažovateľke do pozornosti, že v prípade opakujúcich sa sťažností založených na tých istých skutkových a právnych okolnostiach, ústavný súd rozhodne bez odôvodnenia iba s poukazom na svoje v týchto okolnostiach identické rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2013